

Plenarhandling

8.9.2015

B8-0874/2015

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av ett uttalande av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik

i enlighet med artikel 123.2 i arbetsordningen

om situationen i Vitryssland mot bakgrund av det förestående presidentvalet 2015
(2015/2834(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Peter Lundgren, Kristina Winberg
för EFDD-gruppen

**Europaparlamentets resolution om situationen i Vitryssland mot bakgrund av det förestående presidentvalet 2015
(2015/2834(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner och rekommendationer om Vitryssland,
- med beaktande av det förestående presidentvalet, som utlysts till den 11 oktober 2015,
- med beaktande av det första officiella besök som Europaparlamentets delegation för förbindelserna med Vitryssland avlagt sedan 2002 och som gjordes i Minsk den 18 och 19 juni 2015,
- med beaktande av den första diskussionsomgången i dialogen om mänskliga rättigheter mellan EU och Vitryssland, vilken hölls den 28 juli 2015,
- med beaktande av den allmänna återkommande utvärdering som FN:s råd för mänskliga rättigheter gjort av Vitryssland 2015,
- med beaktande av artikel 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Den 22 augusti 2015 benådade Vitrysslands president Alexander Lukasjenko av ”humanitära skäl” sex oppositionsledare som satts i fängelse av myndigheterna.
 - B. Ingen av de frivivna politiska meningsmotståndarna kunde delta i det kommande presidentvalet, eftersom tidsfristen för anmälan av kandidater gick ut dagen innan de släpptes. Vissa av de frivivna politiska personligheterna har ställts under polisuppsikt med strikt begränsad rörelsefrihet och skyldighet att regelbundet anmäla sig för polisen.
 - C. Presidentvalet 2010 utmärktes av sådana missförhållanden som censur, razzior och överlag ett våldsamt tillslag mot oppositionen, varvid uppemot 700 oppositionsaktivister sattes i fängelse, bland dem sju presidentkandidater.
 - D. Efter valet 2010 förbjöd EU på nytt Lukasjenko och 156 andra personer med anknytning till honom att resa in i medlemsstaterna. I juli 2015 avförde Europeiska unionens råd 26 personer och fyra företag från sin förteckning över sanktioner mot Vitryssland och förlängde samtidigt sanktionerna till och med den 31 oktober 2015.
 - E. Vitryssland är det sista landet i Europa som tillämpar dödsstraff. I Vitrysslands strafflag står det att alla avrättningar ska ske genom ”arkebusering”, vilket innebär att offren tvingas ned på knä och sedan skjuts med nackskott.
 - F. I oktober 2012 förklarade FN:s kommitté för mänskliga rättigheter att Vitryssland i samband med verkställandet av dödsstraff kränker de dömdas och deras anhörigas mänskliga rättigheter, bland annat genom att avrättningarna verkställs i hemlighet, kropparna inte lämnas ut till de anhöriga och genom att de anhöriga inte heller behöver underrättas om var begravningarna skett.

- G. Den 1 januari 2015 infördes en ny lag med föreskrifter för alla medieformer. Enligt lagen får regeringen stänga vilka massmedier som helst, bland dem också internetmedier, om de offentliggör innehåll som anses ”olämpligt”.
- H. I april 2015 undertecknade president Lukasjenko dekret nr 3 om förebyggande av socialvårdsberoende, den så kallade lagen mot socialt parasiterande, där medborgare åläggs att betala en årlig avgift på omkring 250 US-dollar om de inte har arbete.
- I. Under första halvåret 2015 förekom det över trettio fall där journalister greps, bötfälldes eller arresterades, som ett led i de ökande trakasserierna mot oberoende journalister.
- J. Presidentval kommer att hållas den 11 oktober 2015.
- K. Den första diskussionsomgången i dialogen om mänskliga rättigheter mellan EU och Vitryssland hölls den 28 juli 2015 i Bryssel, och tyngdpunkten vilade då på att det skulle inrättas en nationell institution för mänskliga rättigheter samt på att yttrande-, mötes- och föreningsfriheten skulle förbättras, dödsstraffet avskaffas, omänsklig och förnedrande behandling bekämpas och barnets rättigheter förstärkas.
1. Europaparlamentet oroar sig för den systematiska försämringen av de mänskliga rättigheterna i Vitryssland samt över att yttrande-, mötes- och föreningsfriheten förvägras, att civilsamhällesorganisationer åläggs en godtycklig registreringsprocess och att dödsstraffet används.
 2. Europaparlamentet välkomnar de vitryska myndigheternas förklaringar med upprop om en normalisering av förbindelserna med Europa och Förenta staterna, men konstaterar att situationen för de mänskliga rättigheterna i landet överlag inte förbättrats under första halvåret 2015.
 3. Europaparlamentet understryker att en sådan normalisering bör ske i enlighet med principen om villkorlighet och uppmanar rådet att ställa upp som villkor för varje lättnad av sanktionerna mot Vitryssland att landet gör konkreta framsteg i fråga om demokrati och mänskliga rättigheter.
 4. Europaparlamentet välkomnar att presidenten benådat de sex ”politiska fångarna” och ser det som en positiv gest, och hoppas innerligt att detta skulle vara ett tecken på verklig förändring i landet och inte bara ett strategiskt drag inför det förestående presidentvalet.
 5. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att rehabilitera de frigivna politiska fångarna genom att låta dem återfå sina fulla medborgerliga och politiska rättigheter, samt återinträda och delta i det offentliga livet i Vitryssland.
 6. Europaparlamentet anser att det visserligen var bra att de sex oppositionsledarna frigavs, men att detta ändå bara är en ”halvmesyr” som inte innebär några garantier för ett trovärdigt val i oktober. Parlamentet uppmanar landets regering att lätta på restriktionerna för medborgerliga och politiska rättigheter, såsom ett nödvändigt steg på väg mot ett fritt och rättvist presidentval.

7. Europaparlamentet uppmanar Vitrysslands myndigheter att göra allt för att valet ska förrättas på ett öppet, fritt och demokratiskt sätt och i enlighet med internationellt erkända normer. Parlamentet uppmanar myndigheterna att låta bli att marginalisera sina meningsmotståndare och att inte heller lägga munkavle på medierna, för att skapa en omgivning där alla parter faktiskt kan konkurrera med varandra på likvärdiga villkor.
8. Europaparlamentet uppmanar Vitrysslands regering att vidta andra meningsfulla åtgärder för att förbättra de mänskliga rättigheterna i landet och sluta upp med att trycka ned det fredliga oliktankandet. Parlamentet anser att landet skulle behöva genomgripande reformer av rättsväsendet, tillsammans med obunden yttrandefrihet, såsom steg på vägen mot en trovärdig demokrati.
9. Europaparlamentet erinrar om att mellan två och nio personer årligen dömts till döden i Vitryssland under de senaste tio åren. Parlamentet uppmanar med kraft Vitryssland att ansluta sig till ett världsomfattande moratorium för dödsstraffet, som ett första steg på vägen mot dess allmänna avskaffande.
10. Europaparlamentet är starkt övertygat om vikten av att det upprättas anknytningar mellan EU och Vitryssland på alla nivåer. Parlamentet är framför allt övertygat om att stöd till organ inom det civila samhället måste vara en strategisk prioritering för EU, och uppmanar kommissionen att stödja det civila samhället i Vitryssland med ekonomiska och politiska medel.
11. Europaparlamentet berömmar Vitrysslands positiva roll, särskilt när det gäller tekniskt och logistiskt stöd, i samband med förhandlingarna inom fredsprocessen i Ukraina, samt dess insatser för avspänning i Ukraina.
12. Europaparlamentet välkomnar att Vitryssland den 14 maj 2015 anslutit sig till Bolognaprocessen och till det europeiska området för högre utbildning, och uppmanar landet att fullgöra de skyldigheter som föreskrivs i färdplanen.
13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten, rådet, kommissionen och medlemsstaterna.